

תל-אביב - 5.12.1936

יוחר משבוע לא יכולתי לצאת מחדרי, כי

החקרתי קשה וצוויתי לשכב במטה. כשחדלו הגשמים ירדתי

לתל-אביב. לפני צאת אליהו לחו"ל - הוא יוצא מחר.

היזמנתי חברים אחדים לבירור המצב. הזמנתי ברל, יצחק,

דוב, שאול, אליהו, ברל רפסור וזאימה, ומסרתי להם דעתי

על המצב : -

אנו עומדים לפני מכה פוליטית אנושית.

התקוממות הערבים הפחידה את אנגליה. גם אם הועדה תיווכח

שיש הכרח בשובנו לארץ ואין מפעלנו פוגע באינטרסים

החומריים של תושבי הארץ - לא יתעלמו מהסכנה הפוליטית

של מלחמת-דמים, אשר אולי לא תצטמצם בארץ אלא תתפשט על

הארצות השכנות (כפי שהממשלה הארי"ת מאיימת) ויבואו

לידי צמצום דרסטי של העליה ואולי גם להגבלות קשות על

רכישת קרקע (רזרבציות וכדומה). הפקידות במשרד-המושבות

אינה ידידה לנו, ובראש המשרד עומד עכשיו "ציוני", אבל

חלש וחסר אופי הנמצא כולו תחת השפעת הנציב.

בכלל הממשלה הנוכחית היא חלשה ופחדנית ובלתי

יציבה ברוחה.

מלבד הגזירות האיומות אנו עומדים בפני סכנת

מלחמה עולמית, ואי-אפשר לדעת מה יהיה מצבה של אנגליה במקרה

זה ואם היא תוכל להגן עלינו. הסכנת הצפויה לנו היא לא פרעות -

אלא השמדה. כי החוקפנים יהיו לא ערבי א"י בלבד, אלא אנשי

עיראק וסעודיה. ויש להם אוירונים ותותחים.

נעלינו להסיק מסקנה פוליטית וצבאית :

(א) המדיניות האנגלית, כמדיניות של כל הארצות

עכשיו, בלי יוצא מן הכלל, נקבעת על-ידי חשבונות צבאיים

ואסטרטגיים. ואם בחוגי משרד המושבות לא נמצא עכשיו אוזנים

קשובות, נדמה לי, שבחוגים הצבאיים באנגליה נמצא ידידים.

ועלינו לכוון מעולחנו המדינית לקראת חוגים אלה.

(ב) עלינו להתכוון ברצינות להוות כוח ממשי בארץ,

אשר יהיה מסוגל לעמוד בפני התקפה גדולה וגם יוכל לדבר עם

אנגליה בלשון אחרת.

לשם כך עלינו : -

(1) להיאחז בים ; לא רק בנמל אלא בים ממש.

אניות וסירות מהירות שיעמדו ברשותנו, וישמשו בימים כחיקונים

לצרכי הובלה, ובשעת הצורך לצרכי בטחון והעברה. ההסתדרות

צריכה להשקיע בזה אמצעים גדולים.

(2) להיאחז בהרים ; עלינו לרכוש בהקדם האפשרי

את ראשי ההרים השליטים מבחינה איסטרטגית על הארץ, וביחוד על

מעברות הירדן, למען הוסיב עליהם קיבוצי שומרים.

(3) להקים בארץ תעשיה מתאימה למען לא נהיה

תלויים בחו"ל.

(4) להכשיר את החלוץ הכשרה צבאית.

התכוננות זו דורשת אמצעים גדולים, ועלינו לשנות

את מבנה התקציב.

ירושלים, 7.12.1936

דברי "האולם" ביום 3.12.36

ש. - כיצד אתה מסביר התנגדות הערבים לעליה היהודית ?

ת. - הערבים מפחדים שאם העליה תימשך בקצב של השנים האחרונות

יהיו היהודים לרוב - יחר על כן הם גם ישטפו את הארצות

השכנות.

ש. -

ת. - יש צורך ב- reorientation של המדיניות הממשלתית למען

החזיר את אימון הערבים בממשלה - - -

ש. - ויצמן בעדותו חבע פוליטיקה קרקעית יותר אקטיבית. למה

התכוון בתבעיה זו ?

ת. - - - - - מורגש שלערבים יש תלונות של ממש

(real grudges) - - - התעשיה הערבית סובלת ונדרחת

על-ידי המכונות ופיתוח התעשיה היהודית.

- - - - - החנועה הלאומית הערבית הפכה לכוח רציני

במזרח שיש להתחשב בו. ערבי הארצות הסמוכות - סוריה,

עיראק וסעודיה, עוקבים בהתענינות את המתרחש בארץ ואי-

אפשר שלא להתחשב ביחסן של הארצות הללו - - - - -